

Inequality: What Can Be Done?

PRIKAZ KNJIGE

DOI: <https://doi.org/10.15179/pkiep.26.2.3>

Anthony B. Atkinson, Cambridge, MA i London:
Harvard University Press, 2015, 384 str.

Ivo Bićanić*

U svojoj posljednjoj knjizi sir Anthony Atkinson ima neskrivene aktivističke namjere. To se ne vidi samo po podnaslovu, nego autor to na nekoliko mjestu priznaje i ponavlja. Tako kaže da je napisao knjigu "jer postoje ljudi kao ja koji vjeruju da je sadašnja razina ekonomskih nejednakosti intrinzično nespojiva s poimanjem dobrog društva" (str. 301).

Tijekom skoro 50 godina istraživanja i pisanja akademskih članaka i tehnički zahtjevnih knjiga (uz nekoliko manje zahtjevnih, ali ne i manje zanimljivih) o ekonomskim nejednakostima, Atkinson je stekao neupitnu titulu doajena ovog područja. Zajedno s Françoisom Bourguignonom i još nekolicinom kojima su nejednakosti bile važna, ali ne i jedina istraživačka preokupacija¹, šezdesetih je godina bio inicijator novog vala zanimanja za ekonomske nejednakosti i povezana istraživanja² koje se održalo do danas, kako to svjedoče radovi Branka Milanovica (2011) i Thomasa

* Ivo Bićanić, redoviti profesor u mirovini, Sveučilište u Zagrebu.

¹ Na primjer Frank Cowell, Anthony Shorrocks i, naročito, Amartya Sen čiji je rad On Economic Inequality objavljen 1973.

² Čemu se pridružio i autor ovog prikaza, nakon seminara i razgovora u Nuffield Collegeu 1975. jer je Atkinson na osobnoj razini bio šarmantan i uvjerljiv.

Pikettyja (2014). Atkinson je uradio i više, jer se aktivno brinuo za razvoj institucionalnih okvira potrebnih za ozbiljno istraživanje, pa je tako osnovao organizaciju Luxembourg Income Study Group³ koja prikuplja usporedive međunarodne statistike o svim vidovima nejednakosti. No, u svojoj je posljednjoj knjizi (umro je 1. siječnja 2017.) bez akademskih ograda otkrio vrijednosti u koje vjeruje i odlučio da će mu posljednja knjiga biti aktivistička jer joj je cilj "ponuditi konkretne mјere koje bi mogle... dovesti do stvarnog pomaka raspodjele dohotka prema manjoj nejednakosti... [što je važno jer]... budućnost je uvelike u našim rukama" (str. 1). Nije mu cilj zagovarati određenu razinu nejednakosti, jer je svjestan da se oko toga neće postići konsenzus, nego nešto daleko važnije. Cilj mu je predložiti i opravdati izbor 15 ostvarivih mјera smanjenja nejednakosti koje su prihvatljive svima koji misle da su postojeće nejednakosti prevelike. Bez obzira na to koju konačnu razinu nejednakosti netko zagovara, Atkinsonove mјere izložene u ovoj knjizi dobar su put ostvarenja tog cilja, i u tom su smislu njegovi prijedlozi inkluzivni.

U dijelu knjige koji je posvećen obrazloženju mјera smanjenja nejednakosti koje predlaže, Atkinson nabraja 15 mјera (str. 237-238):

- Prijedlog 1: Smjer tehnološkog napretka mora biti eksplicitna briga nositelja ekonomske politike, pri čemu se moraju poticati inovacije koje povećavaju upošljivost radnika i naglašavaju ljudsku dimenziju rada (4. poglavljje).
- Prijedlog 2: Cilj javne politike trebao bi biti ravnoteža moći između dionika te bi u tom smislu javne politike trebale: (a) uvesti dimenziju raspodjele u politiku konkurentnosti, (b) osigurati zakonske okvire da sindikati mogu ravnopravno predstavljati radnike i (c) uspostaviti, ako već ne postoji, društveno-ekonomski savjet koji uključuje socijalne partnere i nevladina tijela (4. poglavljje).
- Prijedlog 3: Vlada bi trebala usvojiti konkretne ciljeve za sprečavanje i smanjenje nezaposlenosti i podržati ih zajamčenim javnim zaposlenjem po minimalnoj plaći za one koji to traže (5. poglavljje).

³ Vidjeti više na <http://www.lisdatacenter.org/>.

- Prijedlog 4: Treba postojati nacionalna politika plaća koja se sastoji od dva dijela: zakonski propisane minimalne plaće određene tako da predstavlja nadnicu preživljavanja i kodeksa ponašanja za plaće iznad tog minimuma koji je dogovoren nakon javne rasprave u kojoj sudjeluje društveni-ekonomski savjet (5. poglavlje).
- Prijedlog 5: Vlada bi trebala ponuditi državne obveznice sa zajamčenom pozitivnom realnom stopom povrata na štednju i propisanim limitom posjedovanja takvih obveznica po osobi (6. poglavlje).
- Prijedlog 6: Treba uvesti opću isplatu kapitala (kao minimalno naslijedstvo) koja se isplaćuje svim građanima s punoljetnošću (6. poglavlje).
- Prijedlog 7: Treba uspostaviti javni investicijski fond koji bi upravljao fondom nacionalnog bogatstva čiji je cilj brinuti se za neto vrijednost državne imovine ulaganjem u poduzeća i imovinu (6. poglavlje).
- Prijedlog 8: Treba se vratiti progresivnijoj stopi poreza na osobni dohodak s rastućim graničnim stopama koje rastu do 65 posto uz proširenje baze poreza na dohodak (7. poglavlje).
- Prijedlog 9: Vlada bi trebala uvesti u sustav poreza na osobni dohodak, uz neoporezivi dio, regresivnu olakšicu na dohodak od rada koja bi se odnosila na glavni izvor dohotka (7. poglavlje).
- Prijedlog 10: Naslijedstva i darovanje među živima trebali bi biti progresivno oporezovani u skladu s porezom na cjeloživotni primitak kapitala (7. poglavlje).
- Prijedlog 11: Treba postojati proporcionalni ili progresivni porez na imovinu temeljen na procjeni tekuće vrijednosti imovine (7. poglavlje).
- Prijedlog 12: Dječji doplatak trebao bi se isplaćivati za svu djecu, u značajnom iznosu, i oporezovati kao dio poreza na dohodak (8. poglavlje).
- Prijedlog 13: Treba na nacionalnoj razini uvesti dodatak na dohodak kao dopunu postojećeg sustava socijalne zaštite uz mogućnost uvođenja dječjeg osnovnog dohotka na razini EU-a (8. poglavlje).
- Prijedlog 14 (zamjena za 13): Treba obnoviti ideju socijalnog osiguranja uz povećanje naknada i proširenje baze (8. poglavlje).

- Prijedlog 15: Bogate bi zemlje trebale povisiti ciljanu vrijednost pomoći na razinu od 1 posto BDP-a (8. poglavlje).

Oko ovih se 15 prijedloga vrti cijela knjiga. U njezinom prvom dijelu *Dijagnoza* na stotinjak se stranica u tri poglavlja objašnjava zašto nas postojeće razine nejednakosti i njihov rast, koji je počeo osamdesetih i još traje, treba zabrinuti i zašto se nešto oko toga treba poduzeti. Drugi dio knjige su *Prijedlozi za akciju*. To je najdulji dio od oko 150 stranica podijeljenih u pet poglavlja u kojima autor opravdava izbor i objašnjava implikacije gore navedenih 15 prijedloga. Treći dio knjige, *Može li se provesti?*, najkraći je i u njemu na šezdesetak stranica u tri poglavlja Atkinson odgovara na moguće kritike, sumnje i zamjerke na iznesenih 15 prijedloga. U skladu s izabranim aktivističkim ciljem, knjiga je namijenjena ne samo ekonomistima nego se osobito obraća široj javnosti koju zanimaju ekonomske nejednakosti. "Zato sam [prilikom pisanja] imao na pameti *dictum* Stephena Hawkinga da 'svaka jednadžba prepolovi broj čitatelja'. U tekstu nema jednadžbi [one su u bilješkama, kao i izvori, a u tekstu je manji broj grafikona] pa se nadam da će čitatelji pročitati knjigu do kraja" (str. 6).

U *Dijagnozi* Atkinson ne nudi nešto novo, nema novih rezultata (to nije takva knjiga) i taj dio knjige nije tehnički zahtjevan. No, nakon 40 godina istraživanja i sudjelovanja u izgradnji istraživačke infrastrukture, Atkinson poznaće ovo područje bolje od svih pa ima pregled nad svim važnim radovima, rezultatima i istraživačima koji su se bavili ekonomskim nejednakostima. Upravo je zato mogao na malo prostora dati vrlo pouzdan pregled stanja. Materijal je pregledno i odlično posložen pa je zanimljiv repetitorij i odličan uvod. Tih stotinjak stranica bit će jednak korisni onima koji nešto znaju o nejednakostima i onima koji se prvi put susreću s njima.

U prvom poglavlju Atkinson postavlja temelje i navodi "razloge zašto bi nas trebale brinuti nejednakosti i njihov odnos prema društvenim vrijednostima" (str. 9). Ulazuje na dimenzije nejednakosti i obrazlaže svoje neslaganje s Robertom Lucasom i ekonomistima koji smatraju da se ekonomskim nejednakostima ne treba baviti; objašnjava zašto pažnju ne treba ograničiti na siromaštvo; piše o odnosima nejednakosti dohodata

i potrošnje; komentira ciljani ili kako James Tobin kaže "specifični egalitarizam", i slično. U ovom poglavlju također daje osnovne rezultate računanja nejednakosti, pri čemu se ograničio na samo tri pokazatelja: Ginijev koeficijent, stopu siromaštva i relativni dohodak gornjih 1 posto. Za zemlje za koje ima podatke prati kretanje nejednakosti od 1913. do 2013. i prepoznaće razdoblja promjene. Za najnovije razdoblje, nakon osamdesetih, prati rast nejednakosti. Atkinson skreće pozornost na činjenicu da postoje razlike, ali "istraživanje 'razlika u razlikama' – razlika među zemljama i promjena kroz vrijeme – vrijedan je izvor spoznaja u traženju objašnjenja rastućih nejednakosti" (str. 21, kurziv u originalu). U tom pogledu prepoznaće da "nejednakosti unutar zemalja slijede \cup -oblik, a nejednakosti između zemalja slijede \cap -oblik" (str. 42).

Druge poglavlje *Učenje iz povijesti* bavi se dugoročnim promjenama. Ovo poglavlje počinje odličnim pregledom (koji treba preporučiti svakome) kakvoće i pouzdanosti podataka. Ovdje i drugdje nas Atkinson upozorava da "su svi podaci nesavršeni, a mi moramo iskoristiti taj materijal s greškom najbolje što možemo" (str. 54). Uz takvo upozorenje pokušava dati prikaz koji počinje prije Prvog svjetskog rata (tj. 1914.), a završava 2013. Uvažavajući i ukazujući na razlike, prepoznaje promjene. Prvi svjetski rat nema osobiti utjecaj, ali Svjetska kriza, Drugi svjetski rat i država blagostanja vode smanjenju nejednakosti. Što se utjecaja zadnjeg tiče, Atkinson ne dvoji: "Prvi, očiti faktor koji objašnjava smanjenje nejednakosti u poslijeratnoj Europi jest da se radi o razdoblju širenja države blagostanja i povećanje socijalnih davanja, što je djelomično financirano progresivnim oporezivanjem" (str. 65). No, bila je to "utrka između rastuće skrbi i bujajućih potreba... u toj utrci država blagostanja dosta je dugo držala korak... ali onda više nije mogla" (str. 65). Prekretnica je sredina osamdesetih jer tada počinje razdoblje rasta nejednakosti. Poglavlje prati promjene u većini dimenzija nejednakosti, udjelu nadnica, rasprodjeli kapitala, institucijama tržišta rada itd. Uzrok promjene trenda od padajućih nejednakosti do 1980. do rastućih nejednakosti nakon toga Atkinson vidi djelomično u mijenjanju države blagostanja, ali kao glavni uzrok ističe da je "najočitiji faktor koji razlikuje nedavna desetljeća od onih nakon Drugog

svjetskog rata razina nezaposlenosti” (str. 75). Osim Europe Atkinson daje nešto kraći prikaz nejednakosti i u Latinskoj Americi.

U zadnjem poglavlju prvog dijela Atkinson se bavi prikazom ekonomike nejednakosti. Po tome kako u prva dva poglavlja iznosi osnovne činjenice i narativna objašnjenja, a tek onda instrumentarij koji ekonomisti koriste u svojim analizama, čini se da Atkinson slijedi novi trend među ekonomistima kada pišu knjige za obrazovane laike. Prvo ide priča, a onda tehnika (to radi i Baldwin⁴, a rade i drugi). Mada na nekoliko mjesta u knjizi ukazuje na to da su ekonomisti zanemarivali važnost nejednakosti, ipak ističe da “treba biti zahvalan ekonomistima koji su se [u svom radu] usredotočili na rast nejednakosti i prepoznali nekoliko faktora koji tome doprinose, uključujući:

- globalizaciju
- tehnološke promjene (informacijsku i komunikacijsku tehnologiju)
- rast finansijskih usluga
- promjenu normi plaćanja osobnih dohodaka
- smanjenje uloge sindikata
- ublažavanje politika preraspodjele putem poreza i transfera” (str. 82).

Svakom od tih razloga rasta nejednakosti Atkinson je posvetio jedan odjeljak poglavlja. U odjeljku o tehnološkim promjenama ističe elastičnost supstitucije, u onom o normi plaćanja institucije tržišta rada i manju ulogu sindikata itd. Dodaje poglavlju i metodološki dio koji povezuje makroekonomske aspekte i sudbinu ljudi, odnosno nacionalne račune i knjigovodstvo obitelji jer “u ovoj knjizi vodim računa o tome što se događa pojedincima i njihovim obiteljima” (str. 99). Kraj poglavlja dopunjuje percentilnom vremenskom serijom dohodaka i posebno ističe važnost gornjeg repa raspodjele te ističe da su “oni najbolje plaćeni dostigli, pa čak i prestigli one koji žive od prihoda kapitala” (str. 107).

U drugom dijelu knjige Atkinson obrazlaže izbor ranije navedenih 15 mjera i objašnjava njihove implikacije. Predložene mjere dijeli prema sadržaju.

⁴ Baldwin (2016).

Mnogi prijedlozi su iz svijeta "oporezivanja i potrošnje" i Atkinson priznaje kako je to već viđeno, no skreće pozornost na to da postoje i drugi prijedlozi jer "se današnja visoka razina nejednakosti djelotvorno može smanjiti samo ako se bavimo nejednakostima na tržištu. Stoga se ekonomske sile koje određuju tržišne dohotke od rada i kapitala" (str. 113) obrađuju u prva tri poglavlja ovog dijela knjiga.

Tehnološke promjene predmet su četvrtoog poglavlja. U pogledu tehnoloških promjena koje su prepuštene isključivo tržištu "tri se problema odmah pojavljuju. Prvi je stvar raspodjele... drugi se tiče usluga ljudi [potrebnih da opsluže nove tehnologije]... treći se odnosi na činjenicu da za tehnološke inovacije danas donesene odluke imaju posljedice koje se protežu daleko u budućnost" (str. 117-119). Rješenje autor vidi u aktivnoj ulozi države u tehnološkom napretku (jer su inovacije posljedica zajedničkog rada) radi ublažavanja "Baumolovog učinka" (posljedice sektorski asimetričnog rasta proizvodnosti) i u raspoljeli koristi od rasta, osobito s obzirom na "rastuću globalizacijsku prirodu vlasništva nad dionicama" (str. 125).

Ovo posljednje ga vodi institucijama tržišta rada i plaća kojima je posvećeno peto poglavlje. Tu počinje s promijenjenom prirodnom zaposlenja i novim značenjem pune zaposlenosti te dolazi do zaključka "da se cilj na tržištu rada ne bi trebao gledati s aspekta maksimizacije zapošljavanja, nego minimizacije prisilne nezaposlenosti" (str. 139). Poglavlje nastavlja s plaćama, minimalnom plaćom, kodeksom i složenom politikom plaća "koja prepoznaje ograničenja koja nameću ponuda i potražnja u globalnoj ekonomiji, ali ne dopušta da dohotke isključivo određuju tržišne sile" (str. 147).

Šesto je poglavlje izuzetno važno jer se bavi imovinom, bogatstvom i kapitalom. Nakon opisa raspodjele i prvo pada pa dramatičnog rasta udjela gornjih 1 posto nakon osamdesetih, Atkinson se detaljno bavi uzrocima akumulacije bogatstva, na razini pojedinca i gospodarstva. Veliki dio poglavlja tiče se sudbine malih štediša jer "[nejednakosti raspodjele i] preraspodjela bogatstva jednako je pitanje poticanja malih štediša na dnu kao i ograničenja pretjeranosti na vrhu" (str. 155). Poglavlje završava

raspravom o narodnoj imovini kao "imovini koju građani zemlje zajedno posjeduju... koja je zanemaren i dio priče o raspodjeli... jer djeci osim javnog duga prenosimo i mirovinska prava, infrastrukturu i realno bogatstvo i javnu finansijsku imovinu" (str. 172). Nekoliko njegovih prijedloga odnose se na ova pitanja.

Preostala dva poglavlja ovog dijela na prilično uobičajen način bave se pitanjima poreza i zaštite. U poglavlju *Progresivno oporezivanje* (7. poglavlje) autor zagovara vraćanje nekadašnje progresivnosti i posebnu pažnju posvećuje međugeneracijskim transferima imovine, a na kraju poglavlja bavi se svjetskim porezima koji bi bili usredotočeni na multinacionalna poduzeća. *Socijalna zaštita za sve* tema je posebnog poglavlja (8. poglavlja). Tu autor zagovara proširenje prava, ali ističe da "također trebamo iskoristiti priliku da preispitamo strukturu države blagostanja" (str. 205). Uz uobičajene teme posebnu pažnju posvećuje dječjem doplatku i odgovornosti razvijenih zemalja da pomognu manje razvijenima.

Treći dio knjige nosi naslov *Može li se provesti?* On je izuzetno važan. Atkinsonu je jasno da će njegovi prijedlozi kod mnogih izazvati žestoko neslaganje. Zato treći dio posvećuje odgovorima na očekivane kritike one grupe čitatelja koji "će ozbiljno uzeti u obzir prijedloge, ali će ih smatrati neprovedivima" (str. 241).

Prvi sklop odgovora na zamišljene dvojbe tiče se ekonomski analize. Gradivo standardnih udžbenika i tradicionalni ekonomisti tvrde da se "smanjenje nejednakosti može postići samo uz smanjenje proizvodnje ili usporavanje ekonomskog rasta" (str. 243), odnosno da postoji izbor između veće efikasnosti i proizvodnje (većeg kolača, kako kaže Atkinson) i manjih nejednakosti. Atkinson se s postojanjem takvog izbora ne slaže i upozorava da se "slika [o izboru] promijeni jednom kada uzmemu u obzir nesavršenu utakmicu i tržišta na kojima ponuda i potražnja određuju samo raspon nadnica, na kojima postoji nezaposlenost, a institucije igraju važnu ulogu" (str. 244) i u tom slučaju "kompromis" između nejednakosti i efikasnosti ekonomike blagostanja izgleda drugačije. U ostatku poglavlja Atkinson ukazuje na komplementarnost nejednakosti i efikasnosti te navodi da

minimalne nadnlice imaju drugačiju ulogu od "udžbeničke". Naime, institucionalni okvir utječe na ishod te je odnos rasta i nejednakosti drugačiji nego se misli; stoga primijenjena istraživanja ne potvrđuju postojanje "kompromisa". U tom smislu zamjerke na prijedloge vezane uz nezaposlenost i poreze, koji smanjuju nejednakosti, nemaju težinu.

Drugi skup odgovora na moguće kritike tiče se globalizacije. Tu postoje dvojbe na dvije razine. Prvo, mogu li skupine zemalja, recimo EU ili OECD, smanjiti nejednakosti u svjetlu konkurenčije s novoindustrijaliziranim zemljama na svjetskim tržištima? Drugo, kakav je opseg politika koje zemlje mogu samostalno donositi? U oba slučaja, neće li zbog globalizacije briga o nejednakostima dovesti do pada konkurentnosti? "Ovo su stvarne brige i ja ih shvaćam ozbiljno" (str. 263). Atkinson pokazuje da je država blagostanja održiva i ne ugrožava konkurentnost. Skreće pozornost na to da je tek "kasnih osamdesetih i devedesetih počelo prevladavati mišljenje da je socijalna zaštita prepreka, a ne nadopuna ekonomskoj uspješnosti" (str. 265). Što se održavanja države blagostanja tiče, prepoznaje da "jedna zemlja unutar novčane unije može biti suočena s ograničenjima koja nisu primjenjiva u drugoj zemlji izvan tog područja" (str. 270), no "ograničenja ne podrazumijevaju da se ništa ne može napraviti" (str. 271) jer "nacionalna je politika uvelike ograničena time kako zemlje reagiraju na svijet koji se mijenja" (str. 272). Za Atkinsona su to prvenstveno političke, a ne ekonomске teme.

Treći skup odgovora na potencijalne zamjerke u poglavlju *Možemo li si to priuštiti?* u središtu ima fiskalne implikacije prijedloga. Ovdje dvije teme zaokupljaju autora. Prva je pristup temeljen na budžetskom ograničenju, a druga je korisnost modela. "Ekonomski se modeli često smatraju apstraktnim i udaljenim od stvarnosti, ali modeli poreznih koristi [*tax benefit*] predstavljeni u ovom poglavlju stvaraju mostove između rasprava o ekonomskoj politici na apstraktnoj razini i implikacija promjena politike za pojedince..." (str. 281). U poglavlju je model objašnjen, a s obzirom na to da modeli koriste stvarne brojke, rasprava je uglavnom ograničena na Ujedinjeno Kraljevstvo.

Rad završava s nekom vrstom epiloga pod naslovom *Kako dalje?* Osim ponavljanja 15 prijedloga, Atkinson upozorava da njihovo provođenje zahtijeva mjere na cijelom spektru državnih poslova, i mada su u središtu mjere nacionalnih vlada, ima mjesta i za međunarodno djelovanje. Atkinson tu naglašava i izbor pojedinca jer "pojedinci su oni koji na koncu određuju jesu li ovdje izloženi prijedlozi primjenjivi i treba li te ideje dalje slijediti" (str. 307). U duhu izabranog aktivizma Atkinsonova je posljednja rečenica optimistična: "Ako smo voljni koristiti današnja bogatstva da se suočimo s ovim izazovima [rastućih nejednakosti] i prihvativimo da resurse treba podijeliti manje nejednako, onda doista ima mjesta optimizmu" (str. 398).

Zašto čitanje ove knjige treba preporučiti ekonomistima u Hrvatskoj? Vremenske serije završavaju s 2013. godinom. U podacima nema Hrvatske. Hrvatska se samo spominje u jednoj tablici, na stranici 259, ali se ne spominje u tekstu. To je tablica koja povezuje stope rasta za razdoblje 1990. – 2013. i početne razine nejednakosti 1990. U toj tablici podaci za Hrvatsku zajedno s onima drugih zemalja služe da "ukažu na ozbiljne probleme u izvođenju zaključaka o tijeku događaja u specifičnim zemljama iz podataka mnogih zemalja [cross-country evidence]... jer nije nedvojbeno jasno da sve druge utjecaje držimo nepromijenjenima... osim toga, kod takvog pristupa očito je da uzročnost može ići u dva smjera" (str. 260). Unatoč tome što je knjiga pisana prvenstveno za čitatelje razvijenih zemalja, knjigu valja preporučiti. Za to postoje dva trivijalna razloga. Prvo, da čitatelji vide kako "majstori" pišu ovakve knjige, u kojima se o komplikiranim stvarima piše na razumljiv način i bez banaliziranja. Drugo, ako dijele Atkinsonove brige, imaju "šprancu politika" kojom mogu pristupiti problematici i popis mjera koje treba ozbiljno uzeti u obzir. No još je jedan razlog. Atkinson omogućuje čitateljima da se upoznaju sa sve važnijim područjem ekonomskih istraživanja iz pera augustinskog člana struke koji u pogledu ovog emocijama nabijenog područja kakva su pitanja ekonomskih nejednakosti i ekonomske pravde može pomoći da razlikuju ozbiljno od neozbiljnog, propagandu od istraživanja. Uzme li se još u obzir da je pisana prema *Hawkingovom dictumu*, ta knjiga za *nahtkastn*, čekaonicu i put doista može biti korisno i poučno štivo za svakoga.

Literatura

Baldwin, Richard, 2016, *The Great Convergence: Information Technology and the New Globalization*, Cambridge, MA i London: The Belknap Press of Harvard University Press.

Milanovic, Branko, 2011, *The Haves and the Have-Nots: A Brief and Idiosyncratic History of Global Inequality*, New York, NY: Basic Books.

Piketty, Thomas, 2014, Capital in the Twenty-First Century, Cambridge, MA: Harvard University Press. <https://doi.org/10.4159/9780674369542>

Sen, Amartya, 1973, *On Economic Inequality*, New York, NY: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/0198281935.001.0001>